

POWIATOWE CENTRUM EDUKACJI I POMOCY PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNEJ

W WOŁOWIE

ul. Tadeusza Kościuszki 27, 56-100 Wołów

tel./fax (0 71) 389 21 00 e-mail: wpodn@wolowpce.pl www.wolowpce.pl

---

Biuletyn Informacyjny

Nr 47

Czerwiec 2018 r.

SPIS TREŚCI

1. Od redakcji.....	2
2. Informacje o nas.....	3
3. Aktualności.....	4
4. Sprawozdanie z działalności szkoleniowej PCE i PPP.....	25
5. Sieci Współpracy i Samokształcenia Nauczycieli	26
6. Publikacje nauczycieli.....	29
7. Biblioteka Pedagogiczna w Wołowie.....	35

OD REDAKCJI

Szanowni Państwo!

Oddajemy do Państwa rąk 47 numer „Biuletynu Informacyjnego” Powiatowego Centrum Edukacji i Pomocy Psychologiczno - Pedagogicznej w Wołowie.

W tym numerze znajdziecie Państwo informacje podsumowujące pracę Powiatowego Centrum Edukacji i Pomocy Psychologiczno – Pedagogicznej w miesiącach kwiecień – czerwiec 2018r.

Zachęcamy nauczycieli do publikowania na naszych łamach własnych opinii i scenariuszy zajęć.

**Z okazji zakończenia roku szkolnego 2017/2018 składamy
Wszystkim Dyrektorom, Nauczycielom i Pracownikom Oświaty
szkół i placówek oświatowych powiatu wołowskiego**

*serdeczne podziękowania za całoroczną współpracę z Powiatowym Centrum Edukacji
i Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej w Wołowie.*

*Wszystkim Państwu życzymy spełnienia planów oraz udanego wypoczynku, tak bardzo zasłużonego po
trudach intensywnej pracy.*

*mgr Krystyna Adaśko
Dyrektor PCE i PPP w Wołowie*

INFORMACJE O NAS

Powiatowe Centrum Edukacji

i Pomocy Psychologiczno – Pedagogicznej

ul. T. Kościuszki 27, 56-100 Wołów

tel. /fax. (071) 389-21-00 e-mail: wpodn@wolowpce.pl

strona internetowa: www.wolowpce.pl

Dyrektor PCE i PPP

mgr Krystyna Adaśko

Sekretariat

Czynny od poniedziałku do piątku 7³⁰ – 15³⁰

Biblioteka Pedagogiczna / wypożyczalnia i czytelnia /

Czynna:

poniedziałek - 11⁰⁰ - 18⁰⁰

wtorek - 11⁰⁰ - 18⁰⁰

środa - 11⁰⁰ - 18⁰⁰

czwartek - 11⁰⁰ - 18⁰⁰

piątek - 11⁰⁰ - 18⁰⁰

sobota - 9⁰⁰ - 13⁰⁰

tel. (071) 389-14-07 e-mail: wolow@wolow.dbp.wroc.pl

Biuletyn redaguje

Zespół

AKTUALNOŚCI

Historyczny spacer po powiecie wołowskim.

Wyniki I etapu konkursu *Czy znam historię Wińska i jego okolic?*

Komisja w składzie:

1. Danuta Haller – przewodnicząca
2. Renata Kawińska – członek
3. Tomasz Jaros - członek
4. Barbara Luba – członek
5. Urszula Spirydowicz – członek
6. Kazimiera Gomułka – członek
7. Maria Bigus – członek
8. Anna Gierko – członek
9. Edyta Nestorowska - członek
10. Anna Wróbel – członek
11. Małgorzata Brzezicka - członek
12. Katarzyna Wierzińska – członek
13. J. Szulc Drębkowska – członek
14. Sylwia Szytmer – członek
15. Anna Klim - członek

Konkurs odbył się w szkołach podstawowych i gimnazjach dnia 18 marca 2018 roku. Uczniowie napisali test wiedzy na temat wińska i jego okolic oraz napisali notatkę o położeniu tej miejscowości.

Wcześniej nauczyciele omówili z uczestnikami zakres tematyczny konkursu, podali źródło wskazane przez organizatora oraz rozmawiali na temat historii Wińska, zabytków i rozwoju gospodarczego gminy Wińsko. Uczestnicy dużo dowiedzieli się na temat naszej Małej Ojczyzny.

Dnia 10.04.2018 r. zostały podane wyniki na stronie: www.wolowpce.pl

W konkursie wzięli udział uczniowie z 12 szkół podstawowych w tym szkoły podstawowe i klasy gimnazjalne.

Laureatów, którzy zakwalifikowali się do II etapu jest 42:

- 5 z gimnazjum
- 37 ze szkół podstawowych

Szkoły z których wyłoniono laureatów I etapu konkursu to:

- I. Szkoła Podstawowa im. J. Korczaka w Krzydlinie Wielkiej**
- II. Szkoła Podstawowa im. Królowej Jadwigi w Warzęgowie**
- III. Szkoła Podstawowa im. Kornela Makuszyńskiego w Starym Wołowie**
- IV. Szkoła Podstawowa nr 2 im. Orłąt Lwowskich w Wołowie**
- V. Zespół Szkół Publicznych w Wińsku**
- VI. Szkoła Podstawowa im. Janusza Kusocińskiego w Pogalewie Wielkie**
- VII. Publiczna Szkoła Podstawowa Fundacji Elementarz im. J. Garniera w Głębowicach**
- VIII. Szkoła Podstawowa nr 6 im. Mikołaja Kopernika w Brzegu Dolnym**

IX. Zespół Szkół Społecznych w Wołowie

X. Szkoła Podstawowa im. Świętego Mikołaja z Miry w Krzelowie

XI. Szkoła Podstawowa im. Jana Markiewicza w Orzeszkowie

XII. Szkoła Podstawowa nr 1 im. Powstańców Śląskich w Wołowie

Laureaci będą reprezentowali swoje szkoły w II etapie – w grze miejskiej, która odbędzie się 26.04.2018 r. na terenie Wińska - (zbiórka przed Urzędem Gminy Wińska) w godzinach **od 10.00 do 13.00**. Zostanie ona przygotowana przez doradców: historii, przyrody i języka polskiego we współpracy z Harcerską Organizacją Wychowawczo – Patriotyczną *Cichociemni* z Brzegu Dolnego.

Z niecierpliwością czekamy na zespołową zabawę integracyjną drużyn i ich opiekunów merytorycznych.

O szczegółach poinformujemy placówki.

Doradca metodyczny historii - Danuta Haller

Wyniki konkursu ekologicznego „Kreatywny recykling”

Konkurs ekologiczny „Kreatywny recykling” przeprowadzony został w szkołach podstawowych, gimnazjach i szkołach ponadgimnazjalnych w miesiącach marzec- kwiecień 2018r. Celem konkursu było przede wszystkim upowszechnianie idei recyklingu oraz kształtowanie prawidłowych postaw proekologicznych. Konkurs odbył się w czterech kategoriach wiekowych. Uczestnicy konkursu wykonali 30 prac, które w formie prezentacji zostały przesłane do organizatora. Wszystkie prace charakteryzowały się przemyśleniem, właściwym doбором materiałów do tematyki pracy oraz starannością wykonania.

Komisja w składzie:

Regina Kmicieńska- przewodnicząca, Anna Cocińska, Magdalena Grzeleńska, Katarzyna Pułeczka spośród nadesłanych prac wyłoniła zwycięzców w każdej kategorii wiekowej oraz przyznała także wyróżnienia.

Zwycięskie drużyny będą reprezentowały swoje szkoły w II etapie – w grze miejskiej, która odbędzie się 26.04.2018 r. na terenie Wińska w godzinach **od 10.00 do 13.00**. Gra miejska, jak co roku jest przygotowywana przez doradców przedmiotów przyrodniczych, historii i języka polskiego przy współpracy Harcerskiej Organizacji Wychowawczo-Patriotycznej z Brzegu Dolnego. Jest ona grą zespołową łączącą wiedzę i sprawność fizyczną. Szczegóły wspólnej zabawy zostaną przekazane do szkół.

Gratulacje przesyłam laureatom oraz wszystkim uczestnikom i zachęcam do udziału w kolejnych konkursach. Szczególne podziękowania kieruję do wszystkich nauczycieli- opiekunów merytorycznych, którzy wspierali swoich uczniów w pracach konkursowych i zachęcam do dalszej współpracy.

Doradca metodyczny przedmiotów przyrodniczych - Regina Kmicieńska

Gra miejska „Znam historię Wińska i jego okolic” już za nami.

26 kwietnia 2018 roku odbyła się wspólna zabawa laureatów powiatowych konkursów: historycznego pod nazwą **Czy znam historię Wińska i jego okolic?** oraz ekologicznego **Kreatywny Recycling**.

Na zabawę przybyło 54 uczestników z placówek oświatowych powiatu wołowskiego wraz z i 20 opiekunami, którzy również włączyli się do gry. Obecni byli też byli Pan starosta Władysław Boczar oraz Pani Jolanta Krysowata – Zielnica - wójt gminny Wińsko, Pani Katarzyna Fęglerska - specjalista ds. koordynacji i organizacji szkoleń w PODN w Wołowie. Do współpracy dołączyli harcerze z Harcerskiej Organizacji Patriotyczno – Wychowawczej Cichociemni z Brzegu dolnego wraz z panem naczelnikiem Piotrem Gajewskim.

O godzinie 10.00 rozpoczęto.

Pięknym powitaniem były słowa Pani wójt, pana starosty powiatu wołowskiego oraz doradców metodycznych z Powiatowego Centrum Edukacji i Pomocy Psychologiczno – Pedagogicznej w Wołowie.

Przydzielono uczniów i nauczycieli do drużyn, i wręczono im koperty z mapkami i kartami punktacji. Po instruktażu udzielonym przez Pana Piotra Gajewskiego drużyny rozpoczęły grę. Wszyscy z uśmiechami na twarzach udali się do swoich pierwszych punktów, które musieli odszukać na terenie Starówki Wińska. Znajomość mapy, umiejętność jej czytania to pierwsze wielkie wyzwanie, a potem przyszła reszta!

Uczestnicy podzieleni na 7 grup mieli do wykonania trudne zadania pozostawione w sześciu punktach Wińska. Z każdą grupą szedł opiekun - nauczyciel. Zespoły były mieszane, bo chodziło o dobrą zabawę, integrację międzyszkolną i dzielenie się wiedzą oraz doświadczeniem. Na wykonanie zadań wszyscy mieli 90 minut. Nie były to jednak zadania na czas. W każdym punkcie uczestnicy mieli również wykonać Zasania sprawnościowe przygotowane przez harcerzy. Oceniani byli również za dyscyplinę.

Po oddaniu karty odpowiedzi każdy mógł odpocząć. Na terenie zielonym, obok siedziby wójta gminy Wińsko był przygotowany poczęstunek – grill oraz napoje, kawa i herbata ufundowane uczestnika przez panią wójt.

Na podsumowanie, pani Jolanta Krysowata – Zielnica wraz ze starostą – panem Władysławem Boczarem i doradami metodycznymi: D. Haller, E. Książczyk i R. Kmicińską wręczyli upominki uczestnikom i ich opiekunom. Nagrody dla wszystkich uczestników gry miejskiej ufundowało starostwo powiatowe w Wołowie oraz Nadleśnictwo Wołów.

Wszyscy uczestnicy otrzymali upominki: książki historyczne i o tematyce ekologicznej, mapki powiatu wołowskiego, smycze oraz mapki gminy Wińsko. Drużyna, która uzyskała najwyższą ilość punktów została zaproszona na XI Galę Laureata, która odbędzie się w Wińsku dnia 12 czerwca 2018 roku. Poziom odpowiedzi był bardzo wysoki. **To była dobra zabawa połączona z nauką.**

Pod koniec spotkania odbyła się prezentacja pomocy naukowych wykonanych przez uczniów z odpadów – prace konkursowe laureatów konkursu ekologicznego **Kreatywny Recycling.**

Dużym wsparciem dla organizatorów byli pracownicy gminy Wińsko oraz uczniowie ze Szkoły Podstawowej im. K. Makuszyńskiego w Starym Wołowie.

Na koniec spotkania pani wójt ogłosiła konkurs na zredagowanie tekstu „Moje wrażenia z gry miejskiej w Wińsku w 2018 roku”. Prace należy przesłać do połowy maja na pocztę mailowa pani wójt.

Organizatorzy i uczestnicy gry zrealizowali postawione cele, do których należą:

- promowanie powiatu wołowskiego – miejsc historycznych w Wińsku, poznanie walorów historycznych, kulturowych oraz turystycznych swojej Małej Ojczyzny
- dostrzeganie wartości wszędzie wokół nas, czyli odkrywanie nowych metod recyklingu poprzez wykorzystanie materiałów odpadowych w kolejnych produktach.

Realizację tych celów zawdzięczamy zaangażowaniu uczniów, nauczycieli i rodziców. Przyczyni się ona do wzmocnienia poczucia przynależności uczniów do wspólnoty lokalnej oraz wskaże nowe rozwiązania recyklingowe, dzięki którym można prowadzić zrównoważoną działalność – zarówno dziś, jak i jutro.

Ważne jest bowiem uświadomienie i przekonanie się uczniów, że ich powiat ma bogatą historię, o której mogą opowiadać innym ludziom, że w ich powiecie pozwala się materiałom odpadowym żyć dłużej.

Sponsorami tej imprezy byli: Powiatowe Centrum Edukacji i Pomocy Psychologiczno - Pedagogicznej w Wołowie, Starostwo Powiatowe w Wołowie, gmina Wińsko i Nadleśnictwo Wołów.

DZIĘKUJEMY SPONSOROM, UCZESTNIKOM I WSZYSTKIM, KTÓRZY NAS WSPIERALI.

Doradcy metodyczni:

D. Haller, R. Kmicińska, E. Książczyk

Foto Galeria:

**POWIATOWA SIĘĆ WSPÓŁPRACY I SAMOKSZTAŁCENIA DYREKTORÓW, NAUCZYCIELI
I SPECJALISTÓW UDZIELAJĄCYCH POMOCY
PSYCHOLOGICZNO- PEDAGOGICZNEJ W SZKOLE I PLACÓWCE**

„**DZIECKO Z AUTYZMEM W EDUKACJI**” było hasłem przewodnim Powiatowej Sieci Współpracy i Samokształcenia, która została zorganizowana przez pracowników Poradni Psychologiczno- Pedagogicznej w Brzegu Dolnym dnia 20 kwietnia 2018r. w Powiatowym Centrum Edukacji i Pomocy Psychologiczno- Pedagogicznej w Wołowie.

Program spotkania był bogaty w różnorodne formy wspierające pracę nauczycieli i specjalistów m.in. wykład pani Izabeli Sokołowskiej- Zatorskiej dyrektor Zespołu Szkół nr 16 we Wrocławiu dla uczniów z Autyzmem pt. „Uczeń ze spektrum autyzmu w systemie szkolnym” oraz warsztat z Metody Piktogramów który poprowadziła pani Maria Podaszewska – Mateńko z Niepublicznej Poradni Konsultacyjno- Szkoleniowej Terapii Mowy i Alternatywnej Komunikacji Językowej “Piktogramy” ze Szczecina.

W ramach „Szkoły Dobrych Praktyk” nauczyciele szkół podzielili się z uczestnikami spotkania swoim doświadczeniem i wiedzą z pracy z dzieckiem ze spektrum autyzmu w formie przygotowanych przez siebie prezentacji. Szkołę Podstawową Nr 6 w Brzegu Dolnym reprezentowała pani Emilia Janik, a Zespół Szkół Specjalnych w Wołowie reprezentowały panie Ilona Drogoń i Ewa Miazek.

W siedzibie PCEiPPP w Wołowie uczestnicy mogli obejrzeć wystawę prac dzieci z autyzmem, które specjalnie na okazję zorganizowanej przez PPP w Brzegu Dolnym Sieci udostępniły szkoły: Szkoła Podstawowa Nr 6 w Brzegu Dolnym oraz Zespół Szkół Specjalnych Nr 4 w Wołowie.

Podczas Powiatowej Sieci Współpracy i Samokształcenia nauczyciele mieli okazję zobaczyć sprzęt wspierający komunikację, który prezentowała firma Harpo z Poznania. Zaproszone przez pracowników PPP w Brzegu Dolnym wydawnictwo Harmonia z Gdańska prezentowało bardzo bogatą ofertę pomocy dydaktycznych. Miłym akcentem spotkania Sieci w ramach podziękowania dla zaproszonych wykładowców, firm oraz szkół były albumy przygotowane przez dyrektor PCE i PPP Panią Krystynę Adaśko, które przekazał Wicestarosta Wołowski Pan Władysław Boczar.

Wszyscy uczestnicy spotkania otrzymali niebieskie balony, które są symbolicznym gestem wyrażenia wsparcia i solidarności z osobami dotkniętymi autyzmem oraz wzięli udział we wspólnym pamiątkowym zdjęciu.

Iwona Grabowiecka- pedagog,
Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Brzegu Dolnym

Foto Galeria:

Konferencja Dyrektorów z Dolnośląskim Kuratorem Oświaty w Wołowie

Dnia 23 kwietnia 2018r. w Auli Liceum Ogólnokształcącego w Wołowie odbyła się konferencja wojewódzka p.n. „**DOBRY DYREKTOR CZYLI KTO?...**...zorganizowanej przez Kuratorium Oświaty we Wrocławiu. W konferencji brali udział **dyrektorzy przedszkoli, szkół i placówek publicznych i niepublicznych z powiatów: górowskiego, trzebnickiego, milickiego, średzkiego i wołowskiego.**

Konferencję zainaugurował witając przybyłych gości Wicestarosta Wołowski Pan Władysław Boczar, następnie Dolnośląski Kurator Oświaty Pan Roman Kowalczyk podzielił się z dyrektorami własnymi przemyśleniami i doświadczeniami zdobytymi podczas pełnienia funkcji dyrektora.

Współorganizatorami konferencji na terenie powiatu wołowskiego były placówki powiatowe: Powiatowe Centrum Edukacji i Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej w Wołowie, Liceum Ogólnokształcące im. M. Kopernika w Wołowie, Zespół Szkół Zawodowych w Wołowie.

Foto galeria:

Dodatkowe kompetencje nauczycieli – studentów Studiów Podyplomowych WSNP w Warszawie w roku akademickim 2017/2018

W dniach 27-28 kwietnia 2018r. w ramach Studiów Podyplomowych Wyższej Szkoły Nauk Pedagogicznych w Warszawie realizowanych w Powiatowym Centrum Edukacji i Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej w Wołowie w roku akademickim 2017/2018 odbyły się fakultatywne zajęcia obejmujące specjalistyczne warsztaty w zakresie umiejętności wychowawczych według ogólnopolskiego programu „Szkoła dla rodziców i wychowawców”.

W treningu prowadzonym przez trenera, edukatora programu- Krystynę Adaśko- dyrektora PCE i PPP w Wołowie, wzięło udział 22 nauczycieli – studentów Studiów Podyplomowych WSNP w Warszawie, studiujących w PCE i PPP w Wołowie. Nauczyciele - studenci z powiatów wołowskiego, wrocławskiego, wałbrzyskiego, górowskiego uczestniczący w intensywnym 10 modułowym treningu wyposażeni zostali w wiedzę, kompetencje oraz kompletny zestaw materiałów merytorycznych programu „Szkoła dla rodziców i wychowawców”, a przede wszystkim **uzyskali nowe - dodatkowe kompetencje, uprawniające do prowadzenia zajęć warsztatowych dla nauczycieli, wychowawców i rodziców według ogólnopolskiego programu „Szkoła dla rodziców i wychowawców”** rekomendowanego przez Ośrodek Rozwoju Edukacji w Warszawie. Najważniejszym atutem intensywnego weekendowego warsztatu docenionego przez studentów uczestniczących w treningu był poza wysoką wartością merytoryczną, fakt, że w ramach Studiów Podyplomowych zdobyli dodatkowe kompetencje, które wykorzystają jako pedagodzy różnych profesji.

WSZYSTKIM PAŃSTWU GRATULUJEMY I ŻYCZYMY POWODZENIA!

Wyjazd szkoleniowy sieci współpracy i samokształcenia nauczycieli bibliotekarzy.

W dniu 14 maja 2018 roku Biblioteka Pedagogiczna w Wołowie zorganizowała wyjazd szkoleniowy w ramach Sieci Współpracy i Samokształcenia Nauczycieli Bibliotekarzy. W tym roku odwiedziliśmy jedną z filii Dolnośląskiej Biblioteki Publicznej – Centrum Innowacji PRZEJŚCIE, mieszającą się w podziemnym przejściu przy ul. Świdnickiej we Wrocławiu. Temat wyjazdu brzmiał: „**Nowa formuła biblioteki w Centrum Innowacji Przejście**”.

Po tej niezwykle nowoczesnej placówce oprowadzała nas p. kierownik Aneta Siwka, która opowiedziała nam o półrocznej działalności biblioteki (data powstania 7 grudnia 2017). Centrum Innowacji PRZEJŚCIE stanowi odpowiedź na wyzwania, które przynosi XXI wiek, w którym dominuje szybki Internet, smartfony, media społecznościowe, gry wideo. Dlatego goszczą w nim nowe technologie takie jak VR, druk 3D, gaming, game development oraz gamifikacja i programowanie.

W zbiorach biblioteki czytelnicy znajdują: literaturę z zakresu informatyki, robotyki, IT a także powieści graficzne, komiksy i gry planszowe. Mogą również skorzystać z elektronicznej bazy książek - lbuków, e-prasy.

Design wnętrza opiera się na sześciokątach, jednych z najdoskonalszych kształtów w przyrodzie, takich jak plastry miodu czy płatki śniegu. Sześciokąty tworzą półki, siedziska i ścianki. W tym samym kształcie zaplanowane zostały stoły, które dają szerokie możliwości kombinacji w aranżacji przestrzeni. Kolorystycznym akcentem jest zielony chrobotek reniferowy, który doskonale prezentuje się w sąsiedztwie surowego drewna, uspokaja oraz pobudza kreatywność tworząc idealne miejsce do pracy i relaksu.

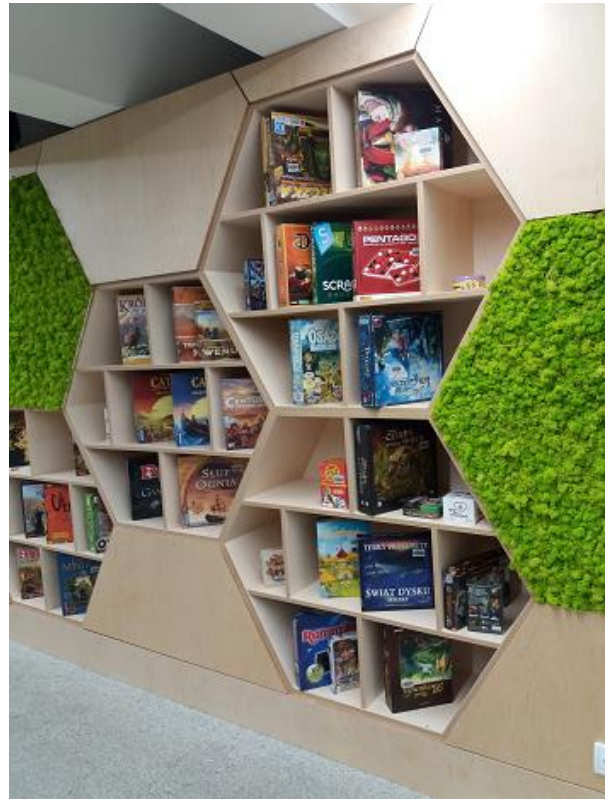
Całość wnętrza (ponad 300 m² powierzchni użytkowej) podzielona jest na pięć głównych stref: strefę informacji, strefę gier i zabaw, strefę konferencyjną, strefę warsztatów i strefę relaksu.

Dowiedzieliśmy się, że tu znajduje się również Centrum szkoleniowe dla bibliotekarzy, edukatorów z instytucji kultury i szkół z Wrocławia i Dolnego Śląska w zakresie innowacyjnych form edukacji wykorzystujących nowe technologie.

Po zapoznaniu się z biblioteką, zostaliśmy zaproszeni do sali warsztatowej, gdzie zaprezentowano nam możliwości druku 3D, oglądaliśmy też wydrukowane eksponaty. Nowością są również energorowery, dzięki którym można naładować sprzęt. Na zakończenie mieliśmy okazję pobyc w wirtualnej rzeczywistości, gdzie np. straszyl nas olbrzymi pająk, lub opuszczaliśmy się lekko na arenę cyrku antycznego.

I Powiatowy Festiwal Nauki.

Dnia 15 maja 2018 roku w Szkole Podstawowej nr 1 im. Adama Mickiewicza w Brzegu Dolnym odbył się I Powiatowy Festiwal Nauki, którego organizatorem było Powiatowe Centrum Edukacji i Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej w Wołowie i przebiegał pod hasłem „Eksperymentuj, doświadczaj, odkrywaj, działaj”.

Festiwal Nauki adresowany był do nauczycieli i wszystkich uczniów zainteresowanych nauką i ciekawymi zjawiskami zachodzącymi w otaczającym nas świecie przyrody. Miał być on „niewielką pigułką nauki”, która pozwoli: podejmować uczniom innowacyjne działania rozbudzające ciekawość i dociekliwość naukową, rozwijać ich kreatywność, rozbudzać zainteresowania naukami przyrodniczymi, umiejętnie stosować zdobytą wiedzę do objaśniania zjawisk występujących w przyrodzie, popularyzować przedmioty przyrodnicze w środowisku nauczycieli i uczniów wszystkich typów szkół, a także kształtować umiejętność współpracy w grupie zadaniowej oraz prezentacji własnych zainteresowań i osiągnięć.

Swój udział w Festiwalu zgłosiło sześć szkół:

- Szkoła Podstawowa nr 5 w Brzegu Dolnym,
- Szkoła Podstawowa w Pogalewie Wielkim,
- Zespół Placówek Resocjalizacyjnych w Brzegu Dolnym,
- Zespół Szkół Zawodowych w Brzegu Dolnym,
- Powiatowy Zespół Szkół w Brzegu Dolnym,
- oraz gospodarz festiwalu, czyli Szkoła Podstawowa nr1 w Brzegu Dolnym.

W festiwalu wzięło w nim udział ponad 200 uczniów i 20 nauczycieli.

W programie znalazły się takie doświadczenia jak: silnik parowy i elektryczny, badanie grupy krwi, elektryzowanie ciał, kolorowa piramida, napięcie powierzchniowe, niepękający balon i inne. Miłym zaskoczeniem dla wszystkich był matematyczny escape room.

Festiwal Nauki rozpoczęli najmłodszy uczniowie kl.I Szkoły Podstawowej nr1, którzy zaprezentowali i bardzo dokładnie omówili cztery doświadczenia. Wyjaśnili wszystkim dlaczego balon nie pęka, gdy przekłujemy go szpilką, jak to się dzieje, że papierowe lilie rozkwitają w naczyniu z wodą lub dlaczego do balonu przyklejają się papierowe motyle.

Następnie uczestnicy festiwalu podchodzili do kolejnych stanowisk, gdzie mogli obserwować lub samodzielnie wykonać doświadczenia przygotowane przez rówieśników.

Mieli okazję sprawdzić jak zachowuje się ciecz nienewtonowska, zabawić się w konstruktora silników, sprawdzić dlaczego kropla wody lewituje nad gorącą powierzchnią naczynia, a z przebitego worka nie wypływa woda, wykonać kolorową piramidę czy nadmuchać balon nie wdmuchując do niego powietrza. Po wykonaniu doświadczeń chętni uczniowie zostali zamknięci w pokoju „wiedzy matematycznej”, z którego mogli się wydostać po wykonaniu zadań i znalezieniu klucza. Po uwolnieniu się czekał na uczestników pyszny tort i słodkości.

Podczas festiwalu uczestnicy poznali wiele doświadczeń, zaobserwowali dużą ilość zjawisk zarówno fizycznych jak i chemicznych, do przeprowadzenia których wystarczyło użyć prostych składników, a nie specjalistycznych odczynników.

Liczymy na to, że w przyszłym roku będzie można zobaczyć jeszcze więcej eksperymentów i dotrą one do jeszcze większej liczby uczniów.

Dziękuję tym, którzy włączyli się do organizacji Festiwalu, czyli pani Katarzynie Barylak, dyrektorowi Szkoły Podstawowej nr1, p. Jolancie Kwiatkowskiej, p. Lucynie Dudek, p. Joannie Urbańskiej, p. Katarzynie Pućkiej i p. Magdalenie Grzelińskiej oraz wszystkim nauczycielom i uczniom za aktywne uczestnictwo we wspólnym odkrywaniu tajników nauki.

Doradca metodyczny przedmiotów przyrodniczych – **Regina Kmicińska**

Foto galeria:

GALA LAUREATA 2018

„W Hołdzie Najjaśniejszej Rzeczypospolitej”

143 uczniów szkół i placówek Powiatu Wołowskiego otrzymało tytuł Laureata podczas XI Powiatowej Gali Laureata 2018 w Gminnym Ośrodku Kultury w Wińsku, która odbyła się 12 czerwca 2018 r. PCE i PPP w Wołowie zorganizowało 17 konkursów w roku szkolnym 2017/2018, w których wzięło udział ponad 900 uczniów szkół powiatu wołowskiego.

Jedną z ważniejszych i największych uroczystości, organizowanych przez Powiatowe Centrum Edukacji i Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej w Wołowie każdego roku jest właśnie Gala Laureata. Tegoroczna uroczystość odbyła się w Gminnym Ośrodku Kultury w Wińsku dnia 12 czerwca 2018 r. Galę otworzyła Krystyna Adaško- dyrektor PCE i PPP w Wołowie podkreślając, istotę Gali, której organizacja została poświęcona „**W hołdzie Najjaśniejszej Rzeczypospolitej**” w ramach Roku dla Niepodległej. Nawiązując do tematyki, muzycznym akcentem przywitał gości chór Szkoły Podstawowej im. Mikołaja z Miry w Krzelowie wykonując utwory patriotyczne. Ponadto podczas Gali zaproszeni goście mogli zobaczyć wystawę prac, które wzięły udział w konkursie „W Hołdzie Najjaśniejszej Rzeczypospolitej – w 100 rocznicę odzyskania Niepodległości”. Odczytano list od Pani Anny Zalewskiej Minister Edukacji Narodowej wystosowany na tę okoliczność.

Konkursy organizowane przez Centrum, swoją różnorodnością dały możliwość wykazania się zarówno wiedzą przedmiotową, umiejętnościami manualnymi i artystycznymi. Wzięły w nich udział dzieci i młodzież z terenu Powiatu Wołowskiego. Konkursy rysunkowe i literackie oraz przedmiotowe, historyczne, językowe czy ekologiczne. Zorganizowane z myślą o wszystkich uczniach z powiatu wołowskiego, poczynając od najmłodszych – wychowanków przedszkoli poprzez szkołę podstawową, kończąc na szkołach średnich. To już XI raz, kiedy utalentowani, młodzi uczniowie odebrali nagrody i okolicznościowe dyplomy. Podczas uroczystości zostały złożone podziękowania dla nauczycieli, którzy byli wsparciem dla doradców metodycznych w roku szkolnym 2017/2018.

Szczególne słowa podziękowania należą się sponsorom, którzy po raz kolejny wsparli to doniosłe wydarzenie tj. **Panu Jerzemu Więclawskiemu Dyrektorowi Wydziału Edukacji i Nauki Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego, Panu Adamowi Babuška – Pełnomocnikowi Zarządu Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska we Wrocławiu. Serdecznie dziękujemy władzom Powiatu Wołowskiego: na ręce Starosty Wołowskiego Pana Macieja Nejmana, Gminie Brzeg Dolny na ręce Burmistrza Pana Stanisława Jastrzębskiego, Gminie Wołów na ręce Burmistrza Pana Dariusza Chmury, Gminie Wińsko na ręce Pani Wójt Jolanty Kryswatej-Zielnicy, Stowarzyszeniu Inicjatywa Samorządowa „Razem” za ufundowanie nagród książkowych oraz osobiste uhonorowanie laureatów.**

Serdecznie dziękujemy Pani Czesławie Białek – Dyrektor Gminnego Ośrodka Kultury oraz wszystkim osobom za wsparcie przy organizacji uroczystości. Dziękujemy także Nauczycielom oraz Dyrektorom placówek oświatowych za współpracę przy realizacji konkursów w roku szkolnym 2017/2018.

Laureatom tegorocznej Gali dziękujemy i gratulujemy. Życzymy dalszych sukcesów, rozwijania pasji i zdolności. Niech udział w uroczystości będzie dla Was inspiracją nowych pomysłów i podejmowanych wyzwań.

*Katarzyna Fęglerska
spec. ds. koordynacji szkoleń PCE i PPP w Wołowie*

MINISTER EDUKACJI NARODOWEJ
ANNA ZALEWSKA

Warszawa, 8 czerwca 2018 r.

**Pani
Krystyna Adaśko
Dyrektor
Powiatowego Centrum Edukacji
i Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej
w Wołowie**

Szanowna Pani Dyrektor,

serdecznie dziękuję za zaproszenie do wzięcia udziału w tegorocznej Gali Laureata. Cieszę się, że po raz kolejny utalentowani uczniowie z całego powiatu wołowskiego mogą odebrać nagrody i okolicznościowe dyplomy za ich udział w wielu konkursach zorganizowanych przez Powiatowe Centrum Edukacji i Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej w Wołowie.

Wiele z nich nawiązywało do stulecia odzyskania przez Polskę niepodległości. Dzięki temu w wspinały sposób uczciliście Państwo obecny rok szkolny, który ogłoszony został „Rokiem dla Niepodległej”.

Chciałabym podkreślić, że udział młodych ludzi w konkursach rozwija nie tylko ich pasję, ale także buduje poczucie patriotyzmu i lokalnej wspólnoty.

Szczególne podziękowania kieruję do nauczycieli, którzy poświęcili swój czas przygotowując uczniów do udziału w konkursach przedmiotowych i artystycznych.

Laureatom tegorocznej Gali serdecznie gratuluję oraz życzę dalszych sukcesów w rozwijaniu własnych pasji i zdolności. Niech udział w uroczystości będzie dla Was inspiracją do nowych pomysłów i podejmowania wyzwań w rozwijaniu talentów, które posiadacie.

Z wyrazami szacunku

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI SZKOLENIOWEJ
Powiatowe Centrum Edukacji i Pomocy Psychologiczno – Pedagogicznej w Wołowie
zorganizowało w okresie od kwietnia 2018r. do czerwca 2018r.

KONFERENCJE/SEMINARIA

1. **Gala Laureata 2018** - Gminny Ośrodek Kultury w Wińsku - 12.06.2018

SZKOLENIOWE RADY PEDAGOGICZNE

1. **Ochrona danych osobowych. Jakie zmiany wprowadza RODO** - Katarzyna Fęglerska / SP nr 2 w Wołowie - 09.04.2018
2. **Ochrona danych osobowych. Jakie zmiany wprowadza RODO** - Katarzyna Fęglerska / Przedszkole przy Szkole Podstawowej nr 2 w Wołowie - 17.04.2018
3. **Ochrona danych osobowych. Jakie zmiany wprowadza RODO** - Katarzyna Fęglerska / Szkoła Podstawowa w Orzeszkowie - 18.04.2018
4. **Ochrona danych osobowych. Jakie zmiany wprowadza RODO** - Katarzyna Fęglerska / Szkoła Podstawowa w Warzęgowie - 09.05.2018
5. **Ochrona danych osobowych. Jakie zmiany wprowadza RODO** - Katarzyna Fęglerska / Zespół Szkół Społecznych w Wołowie - 23.05.2018
6. **Ochrona danych osobowych. Jakie zmiany wprowadza RODO** - Katarzyna Fęglerska / Zespół Szkół Publicznych w Lubiążu - 05.06.2018
7. **Ochrona danych osobowych. Jakie zmiany wprowadza RODO** - Katarzyna Fęglerska / Zespół Szkół Publicznych w Wińsku - 06.06.2018
8. **Ochrona danych osobowych. Jakie zmiany wprowadza RODO** - Katarzyna Fęglerska / Szkoła Podstawowa nr 1 w Wołowie - 07.06.2018
9. **Ochrona danych osobowych. Jakie zmiany wprowadza RODO** - Katarzyna Fęglerska / Niepubliczne Przedszkole Adaś - 08.06.2018
10. **Ochrona danych osobowych. Jakie zmiany wprowadza RODO** - Katarzyna Fęglerska / Szkoła Podstawowa w Starym Wołowie - 14.06.2018

SZKOLENIA/ WARSZTATY

1. **Ochrona danych osobowych w placówce oświatowej. Jakie zmiany wprowadza RODO** - Katarzyna Fęglerska - 12.04.2018
2. **Cyberprzemoc w szkole** - Aleksandra Nalazek - 16.04.2018
3. **Nowe zasady oceniania nauczycieli** - Ewa Nowak, Beata Gryga - 18.04.2018
4. **Profilaktyka agresji i przemocy** - Iwona Haba - 19.04.2018
5. **Poznajemy sylwetki Polaków- lekcja otwarta** - Grażyna Świczeniuk, Piotr Dąbrowski - 17.04.2018

6. **Wiedza o Wińsku to raz - sprawdzić to dwa** - Danuta Haller, Regina Kmicieńska, Ewa Książczyk - 26.04.2018
7. **Wspomaganie pracy szkoły, w szczególności wychowawcy** - Izabela Michońska - 14.05.2018
8. **Nauczyciel Tika bez podręcznika - lekcja otwarta** - Ewa Nowak - 14.05.2018
9. **Powiatowy Festiwal Nauki** - Regina Kmicieńska - 15.05.2018
10. **Nauczyciel Tika bez podręcznika - lekcja otwarta** - Ewa Nowak - 16.05.2018
11. **Rozwijam twórcze myślenie i ćwiczę pamięć** - Izabela Michońska - 17.05.2018
12. **Technologie na lekcjach matematyki jako narzędzie realizacji podstawy programowej** - Iwona Świątek, Magdalena Grzeleńska, Sławomir Ponichtera - 21.05.2018
13. **Awans zawodowy - dokumentacja kończąca staż** - Ewa Nowak, Beata Gryga - 23.05.2018
14. **Nauczyciel Tika bez podręcznika - lekcja otwarta** - Ewa Nowak - 24.05.2018
15. **Nauczyciel Tika bez podręcznika - lekcja otwarta** - Beata Gryga - 30.05.2018
16. **Cyberprzemoc , czyli którym jesteś typem fonoholika?** - Danuta Haller - 05.06.2018

Sieci Współpracy i Samokształcenia Nauczycieli

• SIEĆ WSPÓŁPRACY I SAMOKSZTAŁCENIA NAUCZYCIELI JĘZYKÓW OBCYCH

DNIA: 9 KWIETNIA 2018

TEMAT: JAK ZAPEWNIĆ UCZNIOM BEZPIECZEŃSTWO W INTERNECIE

Program spotkania:

- Podsumowanie i ewaluacja odbytych w roku szkolnym 2017/18 konkursów językowych;
- Nowa podstawa programowa z języków obcych dla kl. I–VIII szkoły podstawowej- Wdrażanie i monitorowanie reformy programowej z języków obcych;
- Jak zapewnić uczniom bezpieczeństwo w Internecie?

• SIEĆ WSPÓŁPRACY I SAMOKSZTAŁCENIA NAUCZYCIELI MATEMATYKI

DNIA: 13 CZERWCA 2018

TEMAT: PODSUMOWANIE PRACY SIECI SAMOKSZTAŁCENIA W ROKU SZKOLNYM 2017/2018

Program spotkania:

- Podsumowanie i ewaluacja pracy sieci w roku szkolnym 2017/2018
- Wdrażanie nowej podstawy programowej – wymiana doświadczeń.
- Egzamin ósmoklasisty z matematyki
- E-podręczniki, e-zasoby, e-materiały dydaktyczne wykorzystane w nauczaniu.

- **SIEĆ WSPÓŁPRACY I SAMOKSZTAŁCENIA NAUCZYCIELI JĘZYKA POLSKIEGO I HISTORII**

DNIA: 18 MAJA 2018

TEMAT: PODSUMOWANIE PRACY ZA I SEMESTR 2017/2018. WNIOSKI DO DALSZEJ PRACY. DOBRE PRAKTYKI W ZAKRESIE UPOWSZECHNIANIA CZYTELNICTWA DZIECI I MŁODZIEŻY.

Propozycje działań w ramach V Powiatowej Akcji Bookcrossingowej – udział w ogólnopolskiej akcji *Jak nie czytam, jak czytam*.

Program spotkania:

- Podsumowanie pracy sieci za II semestr 2017/2018
- Zaplanowanie działań związanych z V Akcją Bookcrossingową.
- Propozycje konkursów polonistycznych i historycznych w roku 2018/2019.
- Propozycje nauczycieli – jubileusz obchodów 100- lecie niepodległości Polski- zaangażowanie szkół i przedszkoli.

- **SIEĆ WSPÓŁPRACY I SAMOKSZTAŁCENIA NAUCZYCIELI PRZEDMIOTÓW ZAWODOWYCH**

DNIA: 12 CZERWCA 2018

TEMAT: PODSUMOWANIE PRACY SIECI W ROKU SZKOLNYM 2017/2018

Program spotkania:

- Prezentacja szkolenia "The power of Body Language and Relaxation Techniques in school context" realizowanego w ramach Programu Erasmus Plus w ośrodku doskonalenia nauczycieli MEIO w Santarem w Portugalii.
- Prezentacja przykładowych programów doradztwa zawodowego wypracowanych w ramach szkolenia "Przygotowanie trenerów do realizacji szkoleń z zakresu doradztwa edukacyjno-zawodowego".
- Pomysły na działania w roku szkolnym 2018/2019.
- Podsumowanie pracy za rok szkolny 2017/2018.

- **SIEĆ WSPÓŁPRACY I SAMOKSZTAŁCENIA NAUCZYCIELI PRZEDMIOTÓW PRZYRODNICZYCH**

DNIA: 7 CZERWCA 2018

TEMAT: PODSUMOWANIE PRACY SIECI W ROKU SZKOLNYM 2017/2018

Program spotkania:

- Podsumowanie i ewaluacja pracy sieci w roku 2017/2018.
  - Propozycje konkursów przyrodniczych w roku 2018/2019.
  - Wdrażanie nowej podstawy programowej- uwagi nauczycieli, spostrzeżenia, wnioski.
  - Kryteria doboru podręczników do nowej podstawy programowej- wymiana uwag na temat nowych podręczników, zeszytów ćwiczeń różnych wydawnictw.
  - Spotkanie z przedstawicielami wydawnictw edukacyjnych.
-

- **SIEĆ WSPÓŁPRACY I SAMOKSZTAŁCENIA NAUCZYCIELI BIBLIOTEKARZY**

DNIA: 14 MAJA 2018

TEMAT: SIEĆ WYJAZDOWA - Centrum Innowacji Przejście ul. Świdnicka we Wrocławiu - na temat: „Nowa formuła biblioteki w Centrum Innowacji Przejście”.

Program wyjazdu:

- Prezentacja placówki - połączenie biblioteki z nowymi technologiami.
- Strefy tematyczne Centrum : strefa informacyjna, strefa gier i zabaw, strefa konferencyjna, strefa warsztatowa, strefa relaksu (e-czytelnia).
- Centrum szkoleniowe dla bibliotekarzy, edukatorów z instytucji kultury i szkół Wrocławia i Dolnego Śląska.
- Zapoznanie z ofertą Centrum (edukacja czytelnicza i medialna, projektowanie gier planszowych i video, wirtualna rzeczywistość, druk 3D, animacje i grafika komputerowa).

- **SIEĆ WSPÓŁPRACY I SAMOKSZTAŁCENIA DYREKTORÓW, NAUCZYCIELI I SPECJALISTÓW UDZIELAJĄCYCH POMOCY PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNEJ W SZKOLE I PLACÓWCE :**

DNIA: 20 KWIETNIA 2018

TEMAT : DZIECKO Z AUTYZMEM W EDUKACJI

Program spotkania:

- Wykład „ Uczeń ze spektrum autyzmu w systemie szkolnym- Izabela Sokołowska Zatorska pedagog specjalny, wieloletni doradca metodyczny w zakresie pracy z dzieckiem autystycznym, dyrektor Zespołu Szkół nr 16 we Wrocławiu dla uczniów z Autyzmem
- Szkoła Dobrych Praktyk – prezentacje szkół n.t. pracy z dzieckiem ze spektrum autyzmu w szkole
- „Inny szuka szczęścia”- projekcja reportażu Joanny Frydrych
- Warsztaty n.t. Metoda Piktogramów- uniwersalne narzędzie wspierania edukacji i programowania języka dla osób z trudnościami w porozumiewaniu się Maria Podeszewska – Mateńko, Niepubliczna Poradnia Konsultacyjno Szkoleniowa Terapii Mowy i Alternatywnej Komunikacji Językowej “Piktogramy” ze Szczecina
- Prezentacje sprzętu i oprogramowania komputerowego wspierającego komunikację przez Firmę Harpo z Poznania
- Prezentacja pomocy dydaktycznych Wydawnictwa Harmonia z Gdańska

---

- **SIEĆ WSPÓŁPRACY I SAMOKSZTAŁCENIA PSYCHOLOGÓW, PEDAGOGÓW I LOGOPEDÓW**

DNIA: 5 CZERWCA 2018

TEMAT : JAK POMÓC DZIECKU Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ?

Spotkanie w Zespole Szkół Specjalnych i Placówek Oświatowych w Wołowie.

Program spotkania:

- Przywitanie uczestników spotkania.
- Wizyta na terenie Zespołu Szkół Specjalnych i Placówek Oświatowych w Wołowie (min. sala doświadczania świata, sala integracji sensorycznej/terapii ruchowej, terapia funkcji kognitywnych).
- Dyskusja na temat możliwych form i sposobów pomocy dzieciom niepełnosprawnym oraz ich rodzinom.
- Ewaluacja cyklu spotkań Sieci.

PUBLIKACJE NAUCZYCIELI

KONSPEKT LEKCJI OTWARTEJ

Zajęcia w klasie 2 szkoły podstawowej (2 godziny lekcyjne)

17 kwietnia 2018

Zajęcia prowadzili: Grażyna Świczeniuk i Piotr Dąbrowski

Temat:

Poznajemy sylwetki Polaków: Kornel Makuszyński autor pierwszego polskiego komiksu i propagator legend polskich. Patron Szkoły Podstawowej w Starym Wołowie

Cele:

- ukazanie wartości i niezwykłej osobowości Kornela Makuszyńskiego pisarza Kornela Makuszyńskiego,
- doskonalenie umiejętności rozwiązywania łamigłówek i odpowiedzi na pytania,
- zapoznanie z polską legendą,
- zapoznanie z komiksem, doskonalenie umiejętności czytanie komiksu
- doskonalenie umiejętności manualnych – tworzenie plastycznego wizerunku pisarza

Metody:

- metody oparte na słowie: opowiadanie, pogadanka, opis, dyskusja;
- metody oparte na obserwacji: pokaz;
- metody oparte na praktycznej działalności uczniów: zajęć praktycznych;
- metody aktywizujące: burza mózgów, inscenizacji.

Formy pracy:

- zbiorowa, indywidualna, praca w parach.

Środki dydaktyczne:

książka „O smoku Wawelskim” Kornela Makuszyńskiego, prezentacja opracowana na podstawie nagrania K. Makuszyński – M. Walentynowicz – O Wawelskim Smoku_xvid.avi (YouTube), fragment filmu Moliki Książkowe Muzeum Kornela Makuszyńskiego ze strony <https://vod.tvp.pl>, karta pracy nr 1 – metryczka utworu, karta pracy nr 2 – łamigłówki do legendy (wyd. MAC, Oto ja, Czytam, klasa 1), karta pracy (wyd. WSiP, Tropiciele 1, Karty pracy 5).

Przebieg zajęcia:

1. Powitanie
2. Czynności organizacyjne

3. Pierwsza część prezentacji - Kornel Makuszyński:
  - a) rozmowa o Kornelu Makuszyńskim jako pisarzu i patronie Szkoły Podstawowej im. Kornela Makuszyńskiego w Starym Wołowie,
  - b) oglądanie filmu o muzeum Kornela Makuszyńskiego w Zakopanem,
  - c) przybliżenie postaci K. Makuszyńskiego i M. Walentynowicza jako twórców polskiego komiksu,
  - d) zapoznanie z fragmentem książki „O Wawelskim Smoku”, w którym Makuszyński opowiada o sobie.
4. Druga część prezentacji - Legenda:
  - a) próba przypomnienia definicji, z którą uczniowie zetknęli się na wcześniejszych zajęciach;
Legenda to opowieść o bohaterach, miejscach i wydarzeniach, w której przeplatają się fakty historyczne i elementy fantastyczne,
  - b) zapoznanie z tytułami legend polskich opisywanych przez Kornela Makuszyńskiego:
    - „O smoku Wawelskim”
    - „Wanda leży w polskiej ziemi”
    - „Legendy krakowskie” jako zbiorowe wydanie poprzednich tytułów
    - „Pan Twardowski”
    - „Za króla Piasta Polska wyrasta”.
5. Trzecia część - Kraków
  - a) zapoznanie uczniów z fragmentem legendy mówiącej o założeniu miasta przez króla Kraka,
  - b) wskazanie położenia Krakowa na mapie Polski i bieg rzeki Wisły,
  - c) rozpoznanie znanych uczniom zabytków w Krakowie,
  - d) obejrzenie zdjęć pomnika smoka w Krakowie i smoczej jamy.
6. Taniec „Smocza ballada” – uczniowie tańczą poznany wcześniej taniec.
7. Czwarta część prezentacji - Skuba
Przybliżenie postaci szewczyka Skuby
8. Piąta część prezentacji – Smok
Zapoznanie z legendą „O Wawelskim Smoku”
9. Przygotowanie metryczki książki „ O Wawelskim Smoku” (karta pracy nr 1)
10. Opis postaci Skuby oraz Smoka
Uczniowie podają przymiotniki opisujące smoka i szewczyka
11. Dyskusja „Jak inaczej mogła się skończyć opowieść o Smoku Wawelskim?”
Uczniowie samodzielnie podają pomysły zakończenia książki.
12. Praca z kartami pracy. Zastosowanie metody „stacje lekcyjne” (karty pracy).
Uczniowie przechodzą przez poszczególne stacje rozwiązując przygotowane na nich zadania.

Pogadanka na temat komiksu

- zasady tworzenia komiksu
- sposoby umieszczania tekstu w komiksie
- grafika komiksu

13. Przygotowanie planu wydarzeń w oparciu o ilustracje.

Uczniowie ustalają kolejność zdarzeń w legendzie na podstawie ilustracji i streszczenia legendy (karta pracy nr 2)

Dokończ zdania na podstawie ilustracji

Był sobie smok, który....

Żaden rycerz nie mógł...

Biedny Skuba postanowił...

Smok zobaczył owieczkę...

Smok umierał z pragnienia i ...

Od tej pory wszyscy ludzie....

14. Pogadanka na temat komiksu

- zasady tworzenia komiksu
- sposoby umieszczania tekstu w komiksie
- grafika komiksu

15. Losowanie sceny do której uczniowie przygotują komiks.

Uczniowie losują karteczki z numerami 1-6 odpowiadające numerom zdań z planu wydarzeń

16. Rysowanie kredkami komiksu.

Uczniowie samodzielnie przygotowują jedna ze scen. Zwracają by zastosować jak najwięcej form komiku w swojej pracy.

17. Opowiadanie treści legendy „O Wawelskim Smoku”

Uczniowie kolejno wg planu wydarzeń opowiadają treść legendy w oparciu o przygotowany przez siebie komiks.

18. Wystawa prac dzieci.

19. Podsumowanie i ewaluacja zajęć.

- a) Czego dziś się dowiedziałaś, -eś?
- b) Co cię najbardziej zaniepokoiło?
- c) Która część zajęć była najciekawsza?

CZY WARTO UCZYĆ DZIECI JĘZYKÓW OBCYCH?

Czy sam angielski wystarczy mojemu dziecku?

W wielu krajach świata, zwłaszcza w Europie, obserwuje się coraz dalej idącą anglicyzację otoczenia dzieci. Ta zmiana jawi się jako **wyzwanie i zarazem szansa**. Z jednej strony dzieci będą musiały biegle porozumiewać w języku angielskim. Z drugiej strony dobra znajomość angielskiego to dziś standard, a zatem trzeba zastanowić się, jakie inne języki obce mogą ułatwić dzieciom lepszy start. Polska jest krajem, w którym język niemiecki stwarza wiele szans i możliwości.

Dziecko dzisiaj. Jak zmienia się świat, w którym żyje moje dziecko?

Dzieci, ciekawe świata już od dawna mają do czynienia z nowoczesnymi technologiami przekazu informacji oraz wynikającymi stąd nowymi wymogami w zakresie znajomości języków. Dzieci coraz częściej też w swoim otoczeniu albo w podróży stykają się z innymi kulturami lub językami i muszą umieć werbalnie reagować na te nowe dla nich wyzwania. Zmieniający się świat, w jakim żyją dzieci, wymaga od nich w coraz większym stopniu **wielojęzyczności**. Możemy zastanowić się jak pomóc dzieciom, by umiały sprostać temu wyzwaniu. Unia Europejska słusznie postuluje, żeby jak najwcześniej rozpoczynać naukę dwóch języków obcych, co pozwoli odpowiednio reagować na zmieniające się warunki życia w naszym coraz bardziej zglobalizowanym świecie.

Co i kiedy? Jakie znaczenie ma kolejność nauki języków?

Nie ulega wątpliwości, że dzieci muszą się dziś uczyć angielskiego. Jednak badania prof. Haliny Stasiak (Uniwersytet Gdański) oraz prof. Jürgena Krumma (Uniwersytet Wiedeński) pokazały, że uczniowie, którzy rozpoczęli naukę języków obcych od języka posiadającego wyraźną strukturę i logiczną budowę, tak jak język niemiecki, na koniec edukacji szkolnej władali obydwoma językami obcym na dość wysokim poziomie (B- w skali Rady Europy). Uczniowie, którzy rozpoczęli naukę języków obcych od angielskiego, osiągnęli wprawdzie także poziom B, jednak drugim językiem rzekomo trudniejszym, posługiwali się jedynie na poziomie podstawowym, czyli A. Poza tym motywacja uczniów do nauki drugiego języka obcego maleje, jeśli zaczynają się go dopiero uczyć w pierwszej klasie gimnazjum, czyli w okresie dojrzewania. Podczas gdy do nauki języka angielskiego młodych ludzi nie trzeba dziś specjalnie zachęcać.

Dlaczego niemiecki? Co da dziecku znajomość niemieckiego?

Niemiecki jest językiem ojczystym dla ponad 100 milionów osób. Poza tym ponad 55 milionów posługuje się nim jako językiem obcym. **Język naszego sąsiada** nigdzie na świecie nie cieszy się taką popularnością jak w Polsce, gdzie uczy się go 2,35 mln osób. Poza Niemcami język ten jest używany jeszcze w Szwajcarii, Luksemburgu, Południowym Tyrolu, Austrii i Lichtensteinie. Jeśli uczniowie będą znali niemiecki, to podczas przyszłych wymian szkolnych, wyjazdów na narty lub zwiedzania miast z łatwością podejmą się roli pośrednika między kulturami. Pierwsze sukcesy- odczytanie jakiegoś napisu, kupno biletu czy przeczytanie menu w restauracji- mają ogromną znaczenie dla **poczucia własnej wartości**.

Język niemiecki uważany jest także za język kultury i nauki, język wybitnych poetów, pisarzy, artystów, filozofów i uczonych. W Polsce powszechnie dostępne są niemieckojęzyczne książki, czasopisma, kino, telewizja oraz Internet, co umożliwia stały kontakt z tym językiem. Nie bez znaczenia jest także fakt, że Polska i Niemcy ściśle współpracują ze sobą w wielu rodzinach- m.in. w sferze kultury, oświaty, nauki, gospodarki, sportu. Na przykład Polsko- Niemiecka Współpraca Młodzieży umożliwiła na przestrzeni ostatnich 20 lat **ponad dwa miliony spotkań** między młodymi ludźmi z Niemiec i Polski, tworząc tym samym podwaliny wspólnej przyszłości. **Najwięcej stypendiów** płynie do studentów z Polski właśnie z Niemiec, więcej niż z Wielkiej Brytanii i Francji. Niemcy są **najważniejszym partnerem handlowym** Polski. Poza tym niemal 40 procent wszystkich **turystów** przybywających do Polski pochodzi z Niemiec. 35 procent swoich podróży zagranicznych Polacy odbywają z kolei do krajów niemieckojęzycznych. Tuż za polską granicą otwiera się niemieckojęzyczny rynek pracy, który bez żadnych ograniczeń jest dostępny dla wszystkich obywateli Unii Europejskiej. Oczywiście poszukiwani są tam przede wszystkim fachowcy, którzy znają język niemiecki.

Etapy jakie pokonuje dziecko ucząc się języka obcego we wczesnej fazie rozwoju:

Człowiek jest nastawiony na naukę języka jeszcze przed narodzinami. Melodia jest dla **noworodków** częścią ich naturalnego środowiska. Mniej więcej **od drugiego roku życia** nauka języka przebiega w sposób świadomy. **W wieku czterech lat dziecko** przyswoiło już sobie najważniejsze struktury języka ojczystego. Jak wykazują badania, na tym etapie stopień rozwoju dziecka umożliwia naukę drugiego języka. Do szóstego roku życia najczęściej możliwe jest opanowanie go bez obcego akcentu. Najlepsze efekty osiąga się, jeśli dzieci mogą wypróbować nowy materiał w interakcji z innymi osobami. W formie pierwszych słów i fraz, pozbawionych jeszcze całkowicie gorsetu gramatycznego, otwiera się przed dziećmi nowy język, którego treści podczas nauki powinny odnosić się do ich **bezpośredniego otoczenia**. Nauka nowego języka odbywa się na tym etapie przede wszystkim przez słuchanie, a pierwsze wypowiedziane słowa są wierną fonetyczną kopią słów usłyszanych wcześniej. Dzieci powinny się uczyć w otoczeniu, w którym czują się dobrze i swobodnie, gdzie mają możliwość zaspakajania ciekawości. Nauka powinna odbywać się w formie zabawy i dawać sposobność do eksperymentowania, swobodnego poruszania się, a także wykorzystywania kreatywności dzieci. Korzystnie na rozwój językowy wpływa śpiewanie i czytanie w języku obcym. Na tym etapie rozwoju dzieci uczą się języków ze szczególną łatwością.

Jaka jest rola rodzica?

Przede wszystkim ważne jest, abyśmy naukę języków obcych traktowali jako szansę dla naszych dzieci, która zaprocentuje w przyszłości. Niezbędna jest przy tym ścisła **współpraca między domem rodzinnym i nauczycielami**, ponieważ oni jako specjaliści z odpowiednim wykształceniem, dysponujący doświadczeniem, mogą udzielić ważnych wskazówek, służyć pomysłami i radami. Podobnie jak w innych sytuacjach ogromną rolę odgrywa tu **motywacja przez pochwały i pozytywne wzmocnienie**. Możemy stworzyć naszym dzieciom odpowiednie **otoczenie językowe**, odkrywając razem z nimi niemieckie słowa, które napotykamy na co dzień.

Możemy podczas zakupów zwracać ich uwagę na niemieckie napisy na opakowaniach artykułów spożywczych, na niemieckie nazwy, firmy, tak aby wzmacniać naturalne zainteresowanie dzieci językiem niemieckim. Ważna jest przede wszystkim nasza rola **cierpliwego towarzysza**. W wielu polskich przedszkolach i szkołach dzieci mogą się uczyć niemieckiego po kilka godzin tygodniowo. Gdzie takiej możliwości brak, tam **rodzice** powinni **połączyć swoje siły** i wspólnie dążyć do tego, aby dzieci oprócz angielskiego mogły się także uczyć niemieckiego.

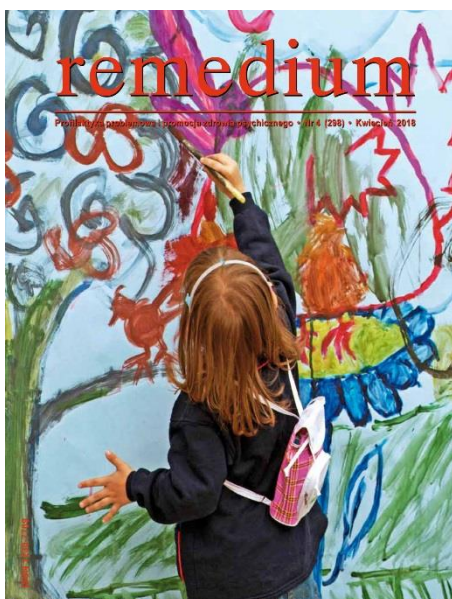
Ewa Nowak - germanistka, doradca metodyczny nauczania języków obcych (na podstawie Goethe Institut)

REMIIDIUM - profilaktyka problemowa i promocja zdrowia psychicznego

Pawłowska S., Jak zmotywować ucznia? – praktyczny plan krok po kroku .- Remedium 2018, nr 3 , str. 15–17

Motywacja to coś co nas napędza, to paliwo, które wprowadza nasz wewnętrzny silnik w ruch. Wiele osób narzeka na brak motywacji u przedstawicieli młodego pokolenia („Nic im się nie chce”), a zwłaszcza na brak motywacji do nauki („W ogóle się nie uczy”). Poniżej przedstawiam konkretny przewodnik, jak zmotywować naszych podopiecznych do pożądaných działań tworząc z nimi Plan Motywacyjny. Przykłady odnoszą się do nauki, ale cały proces można zastosować także do innych sfer życia, np. zadbania o porządek w pokoju czy zmiany trybu życia i sposobu odżywiania na zdrowszy.

Borowiecki P., Jak skutecznie wspierać osoby z niepełnosprawnością?.- Remedium 2018 nr 4, s.7-9

Niepełnosprawność stanowi duże utrudnienie i tragedię osobistą każdego, kto został nią dotknięty. Trzeba wiele sił oraz wewnętrznej determinacji do walki z nią. Wszystkie formy pomocy i wsparcia służą nauczeniu się prawidłowego i konstruktywnego spojrzenia na sytuację problemową. Z jednej strony mogą to być skuteczne sposoby, które stosowaliśmy wcześniej przy rozwiązywaniu różnych problemów. Z drugiej strony jest to nauczenie się nowych sposobów pomagających w walce ze stereotypami i nieprawdziwymi informacjami, które słyszeliśmy od dawna na temat niepełnosprawności.

ZESTAWY BIBLIOGRAFICZNE

Edukacja włączająca uczniów z dysfunkcjami

zestaw bibliograficzny publikacji znajdujących się w Bibliotece Pedagogicznej w Wołowie

1. Gajdzica Z., **Sytuacje trudne w opinii nauczycieli klas integracyjnych.** Kraków 2011
2. Grzyb B., **Uwarunkowania związane z przenoszeniem uczniów niepełnosprawnych ze szkół integracyjnych do specjalnych.** Kraków 2013
3. Mikołajczyk-Lerman G., **Między wykluczeniem a integracją : realizacja praw dziecka niepełnosprawnego i jego rodziny : analiza socjologiczna.** Łódź 2013
4. Ogrodzkiej-Mazur E./red., **Edukacja małego dziecka : praca zbiorowa .T. 9, Szkoła - przemiany instytucji i jej funkcji.** Kraków 2014
5. Plichta P. i inn., **Specjalne potrzeby edukacyjne uczniów z niepełnosprawnościami : charakterystyka, specyfika edukacji i wsparcie.** Kraków 2017
6. Szczygieł B., **Jak pracować z dzieckiem niepełnosprawnym : konstruowanie programu zajęć, organizowanie klasy integracyjnej, konspekty zajęć.** Kraków 2001
7. Szumski G., **Wokół edukacji włączającej : efekty kształcenia uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim w klasach specjalnych, integracyjnych i ogólnodostępnych.** Warszawa 2010
8. Tanajewska A. i inn., **Praca z uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi : poradnik dla nauczyciela.** Warszawa 2014
9. Tomkiewicz-Bętkowska A., **ABC pedagoga specjalnego : razem łatwiej : nowe doświadczenia.** Kraków 2015

Artykuły z czasopism:

1. Al-Khamisy D., **Edukacja włączająca edukacją dialogu : w poszukiwaniu modelu edukacji ucznia ze specjalnymi potrzebami.**- Szkoła Specjalna, 2014, nr 3, s. 236-240
2. Ćwirynkało K., **Dlaczego edukacja włączająca nie zawsze jest najlepszym rozwiązaniem? : doświadczenia i plany edukacyjne wobec dzieci z zespołem Downa w relacjach matek.**- Szkoła Specjalna, 2014, nr 3, s. 186-201
3. Ćwirynkało K., **Przekonanie nauczycieli na temat edukacji włączającej uczniów ze specjalnymi potrzebami : raport z badań.**- Szkoła Specjalna, 2015, nr 4, s. 245-259
4. Leśniewska K., **Włączanie wyzwaniem dla szkoły.**- Dyrektor Szkoły, 2014, nr 4, s. 70-73
5. Liszkiewicz-Feluś B., **Integracja włączająca - doświadczenia nauczycielki przedszkola.**- Bliżej Przedszkola, 2014, nr 7/8, s. 18-19
6. Ozga A., **Etap edukacji a szanse na wsparcie w ocenie nauczycieli realizujących specjalne potrzeby edukacyjne uczniów.**- Wychowanie na Co Dzień, 2015, nr 6, 3-7
7. Rafał-Łuniewska J., **Rodzice dziecka z niepełnosprawnością a współpraca ze szkołą.** Cz. 3.- Remedium, 2018, nr 2, s. 13-15
8. Żuraw H., **Spółeczno-psychologiczne efekty kształcenia włączającego osób niesłyszących.**- Forum Logopedy, 2016, nr 16, s. 61-64

Edukacja zdrowotna z promocją zdrowia

- zestaw bibliograficzny -

1. Blaxter M., **Zdrowie**. Warszawa, 2009
2. Boczkowska M., **Zachowania zdrowotne młodzieży gimnazjalnej**. Lublin, 2015
3. Borzucka-Sitkiewicz K., **Promocja zdrowia i edukacja zdrowotna : przewodnik dla edukatorów zdrowia**. Kraków, 2006
4. Cianciara D., **Zarys współczesnej promocji zdrowia**. Warszawa, 2010
5. Ciechaniewicz W./red., **Pedagogika**. Warszawa, 2008
6. Drabik J./red., **Nauczyciel jako pedagog i promotor zdrowia**. Gdańsk, 2009
7. Gaś Z./red., **Profesjonalna profilaktyka w szkole : nowe wyzwania**. Lublin, 2011
8. Jacennik B., **Strategie dla zdrowia : kształtowanie zachowań zdrowotnych poprzez środowisko**. Warszawa, 2008
9. Karski J., **Praktyka i teoria promocji zdrowia**. Warszawa, 2011
10. Korporowicz V., **Promocja zdrowia : kształtowanie przyszłości**. Warszawa, 2008
11. Kościńska E., **Edukacja zdrowotna seniorów i osób przewlekle chorych**. Bydgoszcz, 2010
12. Kowalski M., **Zdrowie - wartość – edukacja**. Kraków, 2007
13. Łukasik J./red., **Wyzwania szkolnej codzienności**. Kraków, 2015
14. Nowak P./red., **Edukacja Zdrowotna : narzędzia promocji zdrowia**. Poznań, 2016
15. Syrek E., **Edukacja zdrowotna**. Warszawa, 2009
16. Szejnberg A., **Szkoła przyjazna wszystkim : edukacja zdrowotna, środowisko fizyczne, klimat społeczny**. Płock, 2014
17. Wolny B., **Szkolna edukacja zdrowotna ukierunkowana na doskonalenie jakości życia uczniów**. Lublin, 2012
18. Woynarowska B., **Edukacja zdrowotna : podręcznik akademicki**. Warszawa, 2013
19. Woynarowska B./red., **Edukacja zdrowotna : podstawy teoretyczne, metodyka, praktyka**. Warszawa, 2017
20. Wójtewicz A., **Ciało w kulturze konsumpcji : efektywność edukacji zdrowotnej na przykładzie sieci szkół promujących zdrowie**. Toruń, 2014
21. Wrona-Polańska H./red., **Promocja zdrowia w teorii i praktyce psychologicznej**. Kraków, 2009
22. Zadworna-Cieślak M., **Zachowania zdrowotne młodzieży : uwarunkowania podmiotowe i rodzinne**. Warszawa, 2011
23. Żółtańska J./red., **Interdyscyplinarny wymiar zdrowia**. Legnica, 2016
24. Żuchelkowska K., **Edukacja zdrowotna w przedszkolu**. Bydgoszcz, 2013

Artykuły z czasopism:

1. Hańska M., **Opieka i edukacja zdrowotna w szkole**. - Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze., 2013, nr 4, s. 3-11
2. Krzelowska M., **Promocja zdrowia - szansą na matuzalemove lata**. - Wychowanie Fizyczne i Zdrowotne, 2014, nr 5, s. 4-9
3. Leszczyński S., **Edukacja zdrowotna uczniów**. – Wychowawca, 2014, nr 2, s. 8-9
4. Tokarska U., **Narracyjna promocja zdrowia : założenia teoretyczne, metody pracy, obszary zastosowań**. - Studia Edukacyjne, 2015, nr 35, s. [327]-348
5. Woynarowska B., **Szkoła promująca zdrowie w Europie i Polsce : rozwój koncepcji i struktury dla jej wspierania**. - Pedagogika Społeczna, 2015, nr 3, s. 163-[184]
6. Zawadzka B., **Szkoła jako środowisko kształtowania zdrowia małego ucznia**. - Nauczanie Początkowe : kształcenie zintegrowane, R. 37 (59), nr 2 (2013/2014), s. 7-19

